

**ПРОФСПІЛКА
ТРУДЯЩИХ МЕТАЛУРГІЙНОЇ І ГІРНИЧОДОБУВНОЇ
ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ
(ПРОФСПІЛКА МЕТАЛУРГІВ І ГІРНИКІВ УКРАЇНИ)**

49000, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 93, тел. +38050-324-54-11

E-mail: profpmgu@gmail.com, Web: <http://pmguinfo.dp.ua>

п/р UA 89 3223130000026001000029430, АТ "Укресімбанк"
МФО 322313, код ЄДРПОУ 02674671, м. Дніпро

03.12.2025 № 04/284
на № _____ від _____

**Генеральному директору
ТОВ «Метінвест Холдинг»
Риженкову Ю. О.**

*Щодо процедури забезпечення
працівників молоком*

Шановний Юрію Олександровичу!

Користуючись нагодою, вчергове висловлюємо Вам нашу незмінну повагу та прагнення до змістовного соціального діалогу, яке підтверджено укладенням 20 листопада 2025 року Меморандуму між Профспілкою металургів і гірників України та підприємствами Групи Метінвест про співпрацю та соціальний діалог на локальному рівні.

До Центральної ради Профспілки металургів і гірників України надходять численні звернення від первинних організацій Профспілки, що діють на підприємствах Групи Метінвест, щодо спроб керівників служб охорони праці внести зміни у колективні договори в частині процедури забезпечення працівників молоком. Ініціатори перегляду пропонують сформулювати відповідну норму наступним чином: «забезпечувати безоплатну видачу молока працівникам, зайнятим на роботах із шкідливими умовами праці, у разі перевищення гранично допустимих значень за одним або кількома хімічними факторами (з урахуванням факторів хімічних речовин односпрямованої дії) з розрахунку 0,5 літра за зміну за умови, що працівник перебуває на робочому місці зі шкідливими умовами праці не менше ніж 80% робочого часу, незалежно від тривалості зміни».

Такий підхід суперечить чинному законодавству. Відповідно до статті 166 Кодексу законів про працю України та статті 7 Закону України «Про охорону праці» працівники, зайняті на роботах із **шкідливими умовами праці**, безоплатно забезпечуються молоком або іншими рівноцінними харчовими продуктами за встановленими нормами та у порядку, визначеному законодавством.

До 2017 року на території України застосовувався «Порядок безоплатної видачі молока або інших рівноцінних харчових продуктів робітникам і службовцям, зайнятим на роботах із шкідливими умовами праці», затверджений постановою Держкомітету СРСР по праці та соціальних питаннях і Президії ВЦРПС №731/П-13 від 16.12.1987. Зокрема, ним було встановлено, що підприємства (об'єднання) самостійно вирішують всі питання, пов'язані з безоплатною видачею робітникам і службовцям молока або інших рівноцінних харчових продуктів, на основі **Переліку хімічних речовин**, при роботі з якими в профілактичних цілях рекомендується вживання молока або інших рівноцінних харчових продуктів, затвердженого Міністерством охорони здоров'я СРСР №4430-87 від 04.11.1987.

Щоб прояснити ситуацію із забезпеченням працівників молоком, Профспілка зверталась до Міністра охорони здоров'я – з проханням надати роз'яснення, оскільки це питання належить виключно до компетенції МОЗ України.

У відповіді заступника Головного державного санітарного лікаря України Ситенко М.А. (лист №05.01.03-168 від 02.02.2006) зазначалося: «молоко, як профілактичний засіб,

видається по 0,5 літра за зміну незалежно від концентрації в повітрі робочої зони і тривалості дії в дні фактичної зайнятості робітника на роботах, пов'язаних з виробництвом або використанням хімічних речовин», передбачених вищезазначеним Переліком.

Також необхідно зауважити, що постановою КМУ №994 від 27.06.2003 (зі змінами 134-2018-п) затверджено «Перелік заходів та засобів з охорони праці», до яких входить забезпечення працівників, зайнятих на роботах з важкими та шкідливими умовами праці, лікувально-профілактичним харчуванням, **молоком чи рівноцінними харчовими продуктами**, а також газованою солоною водою відповідно до Кодексу законів про працю України, Закону України «Про охорону праці» та колективного договору або угоди. В тому числі, пунктом 2 вказаної постанови передбачено, що обсяг і джерела фінансування витрат на охорону праці визначаються в колективному договорі або угоді.

При цьому, згідно з «Гігієнічною класифікацією праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу», затвердженою наказом МОЗ №248 від 08.04.2014, **шкідливі умови праці – це умови, що характеризуються такими рівнями шкідливих виробничих факторів, які перевищують гігієнічні нормативи та здатні чинити несприятливий вплив на організм працівника та/або його нащадків.**

Віднесення робіт до категорії із шкідливими і важкими умовами праці та визначення права працівників на пільги і компенсації за роботу в цих умовах, у тому числі на безкоштовне отримання молока, здійснюється на підставі результатів атестації відповідних робочих місць за умовами праці, що проводиться у порядку, встановленому постановою КМУ №442 від 01.08.1992.

Крім того, у статті 5 Закону України «Про колективні договори і угоди» зазначено: умови колективних договорів і угод, укладених відповідно до чинного законодавства, є обов'язковими для підприємств, на які вони поширюються, та сторін, які їх уклали; умови колективних договорів або угод, що погіршують порівняно з чинним законодавством становище працівників, є недійсними, і забороняється включати їх до договорів і угод. В статті 14 цього ж Закону конкретизовано: зміни і доповнення до колективного договору, угоди протягом строку їх дії можуть вноситися тільки за **взаємною згодою сторін** в порядку, визначеному колективним договором, угодою.

Враховуючи вищезазначене, пропозиції щодо стандартизації підходів до видачі молока, внесені керівниками служб охорони праці підприємств Групи Метінвест, звужують права працівників і не узгоджуються з діючим законодавством та колективними договорами, створюють дискримінаційні умови праці для окремої категорії працюючих.

Профспілка металургів і гірників України вважає: внесення змін до колективних договорів щодо процедури забезпечення працівників молоком можливе тільки в межах чинного законодавства, в разі усунення наявності шкідливих виробничих факторів на робочих місцях на базі покращення умов праці, завдяки впровадженню новітніх технологій і сучасного обладнання.

З повагою

**Голова Профспілки
металургів і гірників України**

Богдан ОВЕРКОВСЬКИЙ